

درس شانزدهم

پرواز قطره‌ها

کلمات هم معنی

وسط: میان

ناگهان: بی خبر، یک دفعه

کوچولو:

این قدر:

فایده:

سلطان:

نجات:

دوباره:

فریاد:

مثل:

نیاز:

اطراف:

طلایی:

پراکنده:

حالا:

سیراب:

کلمات هم معنی

وسط: میان

ناگهان: بی خبر، یک دفعه

کوچولو: کوچک

این قدر: این اندازه

فایده: مفید

سلطان: پادشاه

نجات: رهایی

دوباره: بار دیگر

فریاد: داد

مثل: مانند

نیاز: احتیاج

اطراف: دور و بر

طلایی: زرد

پراکنده: پخش

حالا: اکنون

سیراب: پر آب

کلمات مخالف

..... ≠ گرما

..... ≠ سرد

..... ≠ شدید

..... ≠ تشنه

كلمات مخالف

..... سرما ≠ گرما

..... گرم ≠ سرد

..... خفیف ≠ شدید

..... سیراب ≠ تشنه

الف: عزیزم متن درس را بخوان و با توجه به نشانه‌ها در قطره‌ها بران کلمات دارای این نشانه‌ها را پیدا کن و بنویس.

.....
.....
.....
			

الف: عزیزم متن درس را بخوان و با توجه به نشانه‌ها در قطره‌ها بران کلمات درای این نشانه‌ها را پیدا کن و بنویس.

خورشید	طرف	ناراحت	قطره	جنگل
موج	طلایی	حالا	قشنگ	آنجا
دوباره	قطره	خوش حال	قدر	
		صحرا		

ب: با توجه به متن درس جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کن.

خورشید آسمان بود و از بالا به آبی نگاه می کرد آب دریا زد و قطره های
آب به پراکنده شدند. خورشید قطره های آبی را دید که خیلی است. از او پرسید چرا این
..... ناراحتی؟ قطره گفت دلم می خواهد مثل چند روز پیش به شکل دربیایم.
یک روز با دوستانمان بازی می کردیم ناگهان باد وزید. باد ما را به این و آن
..... برد.

ب: با توجه به متن درس جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کن.

خورشید... و **وسط** آسمان بود و از بالا به **دریای** آبی نگاه می کرد **ناگهان**. آب دریا **موجی** زد و قطره های آب به **اطر** **افرا** کنده شدند. خورشید قطره های آبی را دید که خیلی **ناراحت** است. از او پرسید چرا این **قدر**... ناراحتی؟ قطره گفت دلم می خواهد مثل چند روز پیش به شکل **ابر**... دریا **ایم**.
یک روز داشتیم.. با دوستانمان بازی می کردیم ناگهان باد **تندی**.. وزید. باد ما را به این **طرف**... و آن **طرف**.. برد.

جمله‌ها و کلمه‌های مربوط را به هم وصل کن. (یک گزینه اضافی است.)

۱

کسی که راضی نیست.

کسی که سلیقه ندارد.

کسی که به دیگران کمک می‌کند.

کاری که تمام نشده باشد.

مددکار

ناراضی

ناقص

ناتمام

بی سلیقه

جمله‌ها و کلمه‌های مربوط را به هم وصل کن. (یک گزینه اضافی است.)

۱

مددکار

ناراضی

ناقص

ناانجام

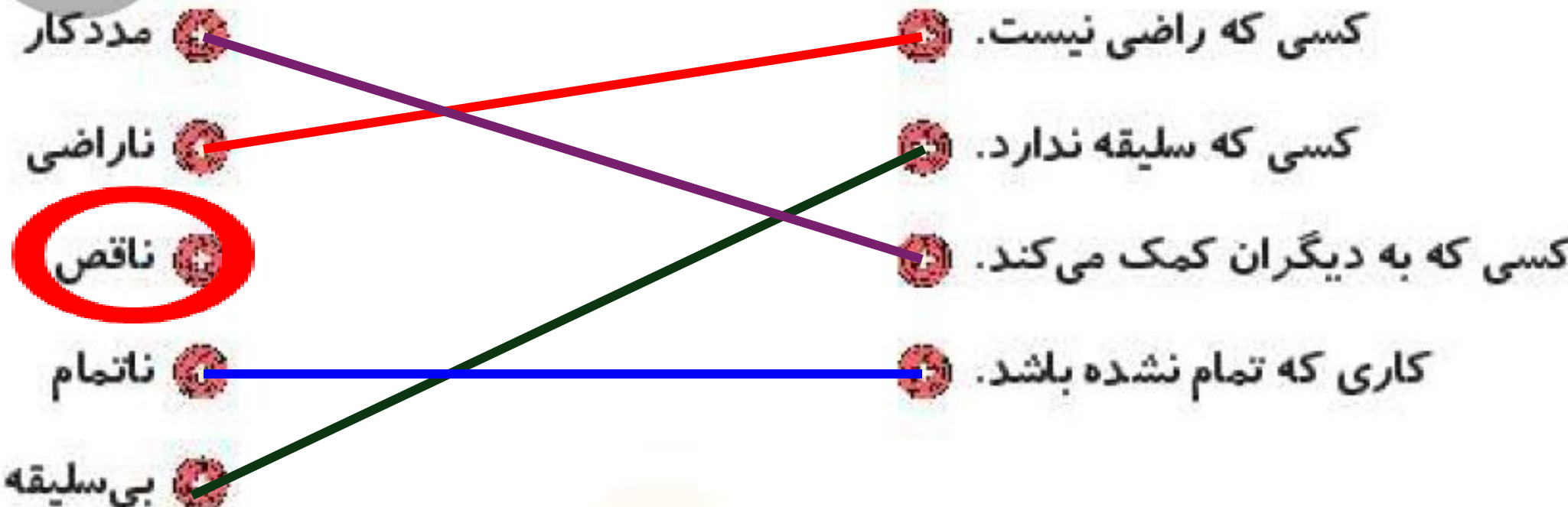
بی سلیقه

کسی که راضی نیست.

کسی که سلیقه ندارد.

کسی که به دیگران کمک می‌کند.

کاری که تمام نشده باشد.

۲ درستى و نادرستى جملات زیر را مشخص کرده و در صورت نادرستى، درست آنها را بنویس.

الف: خورشید قطره‌ی آبی را دید که خیلی خوشحال بود.

ب: قطره‌ها همه روی صحرا باریدند.

پ: قطره‌های آب به این طرف و آن طرف می‌رفتند.

ت: ابر کوچولو صورت خورشید را بوسید.

۲ درستى و نادرستى جملات زیر را مشخص کرده و در صورت نادرستى، درست آنها را بنویس.

الف: خورشید قطره‌ی آبی را دید که خیلی خوشحال بود.   ناراحت

ب: ~~قطره‌ها همه روی صحرا باریدند.~~   کوه، جنگل، صحرا

پ: قطره‌های آب به این طرف و آن طرف می‌رفتند.

ت: ابر کوچولو صورت خورشید را بوسید.

با کلمه‌های زیر، جمله‌ها را کامل کن.

قطره قطره، آرام آرام، دسته دسته، تند تند، آهسته آهسته

الف: کبوترها به طرف زینب می آمدند.

ب: نباید غذا بخوریم.

پ: کوه نورد از کوه بالا رفت.

ت: آب دریاها بخار می شود.

ث: جمع گردد وانگهی دریا شود.

با کلمه‌های زیر، جمله‌ها را کامل کن.

قطره قطره، آرام آرام، دسته دسته، تند تند، آهسته آهسته

الف: کیوترها دسته دسته.. به طرف زینب می آمدند.

ب: نباید..... تند تند..... غذا بخوریم.

پ: کوه نورد آهسته آهسته.. از کوه بالا رفت.

ت: آب دریاها آرام آرام... بخار می شود.

ث: قطره قطره جمع گردد وانگهی دریا شود.

۴

با استفاده از کلمه‌های داده شده مخالف هر واژه را بنویس. (دو گزینه اضافی است.)

گرسنه، آرام آرام، نزدیک، تشنه، دیر، بالا

دور \neq

سیراب \neq

تند تند \neq

پایین \neq

خورشید چه فایده‌هایی دارد؟

۵

۴

با استفاده از کلمه‌های داده شده مخالف هر واژه را بنویس. (دو گزینه اضافی است.)

گرسنه، آرام آرام، نزدیک، تشنه، دیر، بالا

سیراب \neq تشنه

دور \neq نزدیک

پایین \neq بالا

تند تند \neq آرام آرام

خورشید چه فایده‌هایی دارد؟

۵

با استفاده از کلمه‌های داده شده مخالف هر واژه را بنویس. (دو گزینه اضافی است.)

گرسنه، آرام آرام، نزدیک، تشنه، دیر، بالا

دور \neq نزدیک

تند تند \neq آرام آرام

سیراب \neq تشنه

پایین \neq بالا

خورشید چه فایده‌هایی دارد؟

رشد گیاهان

گرم و روشن شدن زمین

ویتامین D

با توجه به کلمات موجود در جدول، سوالات مناسب طرح کن و بنویس.

	چ	و	م		۱
ب	ا	ر	ی	س	۲
ن	ا	م	س	ا	۳
س	گا	ن	چ		۴

(۱)

(۲)

(۳)

(۴)

با توجه به کلمات موجود در جدول، سوالات مناسب طرح کن و بنویس.

	چ	و	م		۱
ب	ا	ر	ی	س	۲
ن	ا	م	س	ا	۳
ل	گ	ن	چ		۴

(۱) وقتی باد می وزد روی آب دریا به وجود می آید.

(۲) پر از آب.

(۳) ستاره ها در هستند.

(۴) محل زندگی حیوانات وحشی

یک ضرب‌المثل بنویس که در آن کلمه‌ی «آب» وجود داشته باشد.

ضرب‌المثل

درباره‌ی معنی آن تحقیق کن و در جای خالی بنویس.

یک ضرب‌المثل بنویس که در آن کلمه‌ی «آب» وجود داشته باشد.

ضرب‌المثل

آب از دستش نمی‌چکد.
آب از آب تکان نمی‌خورد.

درباره‌ی معنی آن تحقیق کن و در جای خالی بنویس.

یعنی خسیس است.

اتفاقی نمی‌افتد و همه چیز به خوبی پیش می‌رود.

هر مثال دیگر هم قابل قبول

با توجه به سوالات داده شده، گزینه‌ی صحیح را انتخاب کن.

الف: کدام گزینه با بقیه فرق دارد؟

(۱) ناراحت

(۲) نادرست

(۳) نام

(۴) ناتوان

ب: در حکایت «شیر و موش»، شیر چرا پشیمان شد؟

(۱) چون سلطان جنگل بود.

(۲) چون موش را دست کم گرفته بود.

(۳) چون شکارچی‌ها را دست کم گرفته بود.

(۴) چون به دام شکارچی‌ها افتاده بود.

با توجه به سوالات داده شده، گزینه‌ی صحیح را انتخاب کن.

الف: کدام گزینه با بقیه فرق دارد؟

(۱) ناراحت

(۲) نادرست

(۳) نام

(۴) ناتوان

ب: در حکایت «شیر و موش»، شیر چرا پشیمان شد؟

(۱) چون سلطان جنگل بود.

(۲) چون موش را دست کم گرفته بود.

(۳) چون شکارچی‌ها را دست کم گرفته بود.

(۴) چون به دام شکارچی‌ها افتاده بود.

پ: به اول کدام کلمه، می‌توان «نا» اضافه کرد؟

(۴) خیر

(۳) بود

(۲) دوست

(۱) بلند

ت: در متن زیر، چند کلمه‌ی نا درست نوشته شده است؟

«خرشید و ثط آسمان نشسته بود. ناگهان آب دریا موجی زد و قطره‌های آب به اتراف پراکنده شدند.»

(۴) چهار

(۳) سه

(۲) دو

(۱) یک

ث: ابر کوچولو وقتی به خورشید نزدیک شد، چه کرد؟

(۴) شادی کرد

(۳) صورت او را بوسید

(۲) لبخند زد

(۱) سلام کرد

پ: به اول کدام کلمه، می‌توان «نا» اضافه کرد؟

(۱) بلند

(۲) دوست

(۳) بود

(۴) خیر

ت: در متن زیر، چند کلمه‌ی نا درست نوشته شده است؟

«خرشید و ثط آسمان نشسته بود. ناگهان آب دریا موجی زد و قطره‌های آب به اتراف پراکنده شدند.»

(۱) یک

(۲) دو

(۳) سه

(۴) چهار

ث: ابر کوچولو وقتی به خورشید نزدیک شد، چه کرد؟

(۱) سلام کرد

(۲) لبخند زد

(۳) صورت او را بوسید

(۴) شادی کرد

دو کبوتر سال‌های سال در کنار هم زندگی می‌کردند. تابستان و بهار دانه جمع می‌کردند و آن‌ها را در سرما و زمستان می‌خوردند.

آن‌ها یک سال، تمام بهار را دانه جمع کردند و خیلی کم از آن‌ها خوردند تا در زمستان گرسنه نمایند. هوا در آن بهار، بسیار سرد شده بود و باران می‌بارید.

کبوتر نر به کبوتر ماده گفت: «تو مراقب دانه‌ها باش. از آن‌ها نخور تا من بروم و برگردم.» او رفت و مدتی بعد، وقتی تابستان شده بود با دانه بازگشت.

آفتاب و گرمای تابستان باعث شده بود که دانه‌ها خشک شوند و مقدار آن‌ها کمتر شود. کبوتر فکر کرد که زنش آن‌ها را خورده است.

آن‌ها با هم دعوا کردند کبوتر ماده از لانه‌شان به روی زمین افتاد و بالش شکست و دیگر نتوانست به بالای درخت برود و همان‌جا از درد و غصه مرد.

پاییز از راه رسید. قطره‌های باران به دانه‌ها خورد و دوباره آن‌ها زیاد نشان داده شدند و کبوتر نر از اشتباه خود با خبر شد.

«کلیله و دمنه، باب پادشاه و برهمنان»

الف: کبوترها در کدام فصل‌ها، دانه جمع می‌کردند؟ چرا؟

ب: در داستان، نام چند فصل آورده شده است؟

پ: آیا می‌دانید در سال، چند فصل وجود دارد؟

ت: چرا کبوتر ماده به جز درد، از غصه و ناراحتی مُرد؟

ث: به نظر تو، ممکن است این داستان در واقعیت اتفاق بیفتد؟

ج: تأثیر آفتاب بر دانه‌ها چگونه بود؟

الف: کبوترها در کدام فصل‌ها، دانه جمع می‌کردند؟ چرا؟

بهار و تابستان، چون در سرما دانه برای خوردن داشته باشند.

ب: در داستان، نام چند فصل آورده شده است؟ ۳ فصل.

پ: آیا می‌دانید در سال، چند فصل وجود دارد؟ ۴ فصل.

ت: چرا کبوتر ماده به جز درد، از غصه و ناراحتی مُرد؟

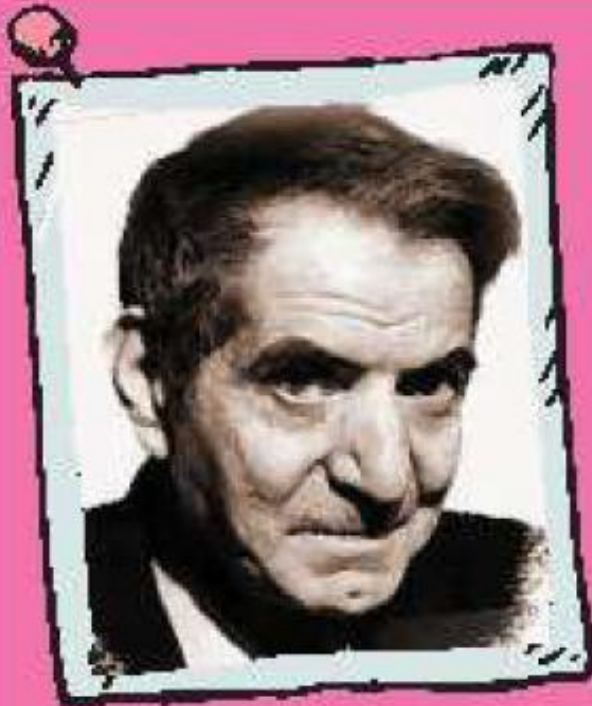
چون کبوتر نر به او تهمت زده بود که دانه‌ها را خورده‌ی.

ث: به نظر تو، ممکن است این داستان در واقعیت اتفاق بیفتد؟

بر عهده‌ی دانش آموز

ج: تأثیر آفتاب بر دانه‌ها چگونه بود؟

باعث خشک شدن دانه‌ها شد و مقدار آن کم شد.

شهریار

سید محمد حسین بهجت تبریزی معروف به شهریار از شاعران مشهور و اهل ادب است که اشعار زیبایی را به زبان فارسی و آذری سروده است. او در ۱۱ دی ۱۲۸۵ در خانواده اهل ادب در یکی از روستاهای شهر تبریز به دنیا آمد. او در ۲۷ شهریور ۱۳۶۷ درگذشت و در مقبرة الشعرا که در شهر تبریز قرار دارد دفن شده است. از اشعار مهم او به زبان فارسی «علی ای همای رحمت» و به زبان ترکی «حیدر بابایه سلام» است.

بخوان و بشناس